

חסימה של הוריד הנבוב העליון - Superior Vena Cava Obstruction (SVCO)

הקדמה

מצב בו נחסמת זרימת הדם בהוריד הנבוב העליון (SVC) כתוצאה מדחיסה עקב לחץ חיצוני, קריש או חדירה ישירות לתוך ההוריד עצמו. התאפייניות יכולה להיות פתאומית, או מזדחלת המתבטאת כ-Dyspnea חרונית. לחץ על ההוריד גורם לירידה בזרימת הדם מהראש, הצוואר והגפיים העליונות אל הלב. ירידה בזרימה התוק-כלית בווריד הנבוב העליון יכולה לאפשר היוצרות קרייסים.

חסימה של ההוריד הנבוב העליון יכולה להיות התאפייניות ראשונה של גידול ממאייר או להתרחש בחוליים עם ממאיירות ידועה. הגורם הנפוץ ביותר לחסימה של וריד נבוב עליון הוא קרצינומה של הריאה (65-80%), לימפומה (2-10%), וסוגי סרטן אחרים (3-13%). גורמים שפирיים הם נדרים.

אומדן

סימני יתר לחץ דם ורידים:

- קווצר נשימה
- הפרעות ראייה
- סחרחות
- כאב ראש - מחרمير ברכינה קדימה
- נפיחות בפנים, צוואר וזרועות

הסימנים כוללים:

- בצקת בלחמית העין ובארובת העין
- בצקת בקרקעית העין (papilledema) - סימן מאוחר
- גודש של ווריידי צוואר (jugular vein) - לא פועם
- גודש של ווריידי קולטראליים - בזרועות ובקיר החזה הקדמי
- בצקת של הזרועות והידיים
- סטרידור
- כיחלון (ציאנוזיס)
- קצב נשימות מואץ

טיפול

הטיפול תלוי בגורם לחסימה, חומרת התסמינים והפרוגנוזה של המטופל. בעוד שהאבחנה של חסימת הווריד הנבוב העליון נעשית פעמים רבות על בסיס קליני, אצל מטופלים עם היסטוריה של ממאיות באזור בית החזה, צילום חזוז ו-CT יכולים לאש את האבחנה ולהנחות את הטיפול.

- יש לוודא שבידי המטופל רפואיים והגפיים העליונות נתמכות על-ידי כריזות.
- יש לפנות או להפנות לדחיפות לאונקולוג, רדיולוג, ומומחה ריאות בהתאם למצב.
- יש להסدير במהירות טיפול אנטי סרטני וקרינתי עבור המטופל, במקרה של Small Cell Lung Cancer (SCLC) במידה שמצב המטופל מאפשר זאת.
- יש לשקל הפניה להכנסת טנטט תוך-ורידי, טרומבקטומי, טיפול פיברינוליטי להמסת קריש וטיפול אנטי-קובולנטי, בהנחה שמצב המטופל מאפשר זאת.
- טיפול בסטרואידים עשוי לסייע, למרות היעדר בסיס מחקרי לשימוש בהם. כדאי לשקל מתן פומיים ביום (מגה שנייה לפני 14 בצהרים, אם מטה אפשרי) יום לאחרת. יש לעצור את הטיפול אם אין בו תועלת, ולהוריד מינון באופן הדרגתי במטופל שכן מגיב לתרופה.
- מומלץ לפנות ליעוץ אונקולוג בגין המשך הטיפול ב-(DEXAMETHASONE (Dexacort)).
- ניתן להציג בנזודיאזיפינים, אופיאידים, חמצן וטיפול תומך לכל המטופלים, בנוסף לטיפולים שהוצעו לעיל.

מקרא:

QT Prolongs , OL Off Label , *הערות גרסה ישראלית

קישור לאתר המקורי

<https://rightdecisions.scot.nhs.uk/scottish-palliative-care-guidelines/palliative-emergencies/superior-vena-cava-obstruction>

[ABC of Palliative Care: Emergencies.](#) BMJ 1997; 315.

SIGN 137: [Management of lung cancer February 2014.](#)

© כל הזכויות שמורות
אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך אחרת כל חלק
שהוא מהחומר באתר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול באתר זה אסור בהחלט אלא ברשות
מפורשת בכתב.